

Klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning
for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i
internasjonale operasjoner

Unntatt off., jf. offl § 13.1 jf. fvl § 13.1

VEDTAK

Klagesak nr.: 26/2014

Klager: [REDACTED]

Klagers prosessfullmektig: Advokat Helge Rivrud

Klagen gjelder: Forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om
særskilt kompensasjonsordning.
Spørsmål om gjenopptagelse av sak

Beslutningsdato: 4. juni 2014

I behandlingen har deltatt: Anne Stine Eger Mollestad
Marianne Abeler
Claus Brynildsen
Trond Jørgensen

Konklusjon: Saken ligger utenfor nemndas kompetanse, og
saken avvises, jf. forskriften § 1.
Saksomkostninger for klageomgangen dekkes i
sin helhet.

***

1. Sammendrag av saksgangen

Klagen gjelder krav etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner (kompensasjonsforskriften).

██████████, født ██████████ og heretter kalt skadelidte, har tjenestegjort i ██████████ i kontingent ██████████ i perioden ██████████. Skadelidte hevder at tjenesten har påført han en psykisk belastningsskade som har medført en varig ervervsmessig uførhet.

Skadelidte sendte den 11. mars 2010 frem en foreløpig søknad om kompensasjon for psykiske belastningsskader etter tjeneste i ██████████. Statens pensjonskasse (SPK) startet umiddelbart innhenting av dokumentasjon i saken, og i vedtak av 11. mai 2010 ble søknaden avslått. SPK begrunnet avslaget med at det ikke forelå årsakssammenheng mellom FN-tjenesten og skadelidtes uførhet. Det ble ikke innhentet spesialisterklæring i saken.

I brev av 2. juni 2010 påklaget skadelidte avgjørelsen fra SPK. På dette tidspunktet var fortsatt ikke Klagenemnda for saker etter den særskilte kompensasjonsordningen etablert, og Forsvarsdepartementet besluttet derfor å ta klagen til behandling som klageinstans.

Departementet fant etter en samlet vurdering av den foreliggende dokumentasjonen i saken, at skadelidtes ervervsmessige uførhet måtte settes i sammenheng med hans fysiske plager. Det ble heller ikke ansett som nødvendig å innhente en spesialisterklæring i saken for å utrede skadelidte nærmere. Departementet skrev likevel i vedtaket til skadelidte at det kunne påklages videre til den særskilte klagenemnda når denne ble opprettet.

I brev av 24. juni 2013 påklaget advokat Rivrud, på vegne av skadelidte, vedtaket fra departementet. Skadelidte mener at avslaget fra SPK og departementet er feil, idet de ikke bygger på noen faglig medisinsk vurdering. Advokat Rivrud ber derfor om at saken sendes tilbake til SPK, og at det innhentes en spesialisterklæring i saken i tråd med kravet i forskriften.

Skadelidte møtte for nemnda uten sin advokat. SPK deltok ikke i møtet.

2. Nemndas vurdering

Saken er fremsendt klagenemnda med spørsmål om gjenåpning av saken kan skje på bakgrunn av reglene om oversitting av klagefristen etter forvaltningsloven § 31. SPK viser til den endelige fristen om at en klage ikke kan tas under behandling dersom det er gått mer enn ett år siden vedtaket ble truffet.

Klagenemnda finner ikke grunnlag til å vurdere anførslene noe nærmere, idet nemnda uansett ikke har kompetanse til å overprøve det endelige vedtaket i saken fattet av Forsvarsdepartementet den 22. juni 2011.

Forskrift av 22.12.2009 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner trådte i kraft 1. januar 2010. Ved innføringen av kompensasjonsordningen ble det også bestemt at det skulle etableres en særskilt klagenemnd for saker som ble behandlet under ordningen.

I forbindelse med at det gikk noe tid mellom ikrafttredelsen av forskriften om den særskilte kompensasjonsordningen og etableringen av en klagenemnd for saker etter denne ordningen, ble flere av sakene som var ferdigbehandlet i SPK i førsteinstans, liggende uten at de fikk noen endelig avgjørelse. Forsvarsdepartementet (FD) besluttet derfor, i sammenheng med utsendelsen av et tolkningsnotat av 22. november 2010, å ta inn et særskilt punkt om midlertidig klageadgang (pkt. 7). Det fremgår her at «*FD er rette klageorgan i påvente av opprettelsen av en særskilt klagenemnd. Skadelidte som får sin klage behandlet i departementet, mister ikke retten til å få klagesaken behandlet i klagenemnda. Anmodning om behandling i klagenemnda må fremsettes departementet innen 6 uker fra underretning om departementets vedtak er kommet frem til vedkommende part*».

Da forskrift av 24.06.2011 nr. 651 om klagenemnda for den særskilte kompensasjonsordningen ble opprettet, fremgikk det av forskriften § 1 om klagenemndas kompetanse at den behandler klager over enkeltvedtak fattet av SPK etter forskrift om den særskilte kompensasjonsordningen og etter forskrift om billighetserstatning.

Som det fremgår av forskriften, er det «*klager over enkeltvedtak fattet av SPK*» som kan sendes frem for behandling i klagenemnda. Spørsmålet i saken blir imidlertid om de midlertidige overgangsreglene i tolkningsnotatet fra FD av 22. november 2010, gir nemnda en utvidet kompetanse til å foreta en overprøving av også FDs vedtak fra denne perioden.

Etter klagenemndas oppfatning har nemnda ikke kompetanse til å overprøve departementet i disse sakene. Det vises her til ordlyden i forskriften § 1, som angir klare rammer for nemndas overprøvningskompetanse. Dersom FDs overgangsregler for vedtak fattet av departementet skulle være gyldig, ville en naturlig fremgangsmåte være å innta disse i selve forskriften. Selv om formålet bak innføringen av disse overgangsreglene fra FDs side var god, er det nemndas syn at departementet ikke kan utvide nemndas kompetanse i disse sakene slik den nå er fastsatt i forskriften, uten at dette ble foreslått og fremlagt i den alminnelige høringsrunden og inntatt i selve forskriften.

Forsvarsdepartementets vedtak av 22. juni 2011 er således å anse som endelig vedtak i saken.

I forbindelse med klageomgangen er det fremsatt krav om dekning av utgifter til juridisk bistand med totalt kr. 24 187,50 inkl. mva. Kravet gjelder en tidsbruk på totalt 10,75 timer. I tillegg er det fremsatt krav om dekning av reiseutgifter for skadelidte med til sammen kr. 2965,-

I henhold til forskrift av 24. juni 2011 om klagenemnda § 11, dekkes rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand i anledning saken. Kravet fremstår som noe høyt, men nemnda finner likevel at kravet dekkes i sin helhet. Dette knytter seg først og fremst til at skadelidte ikke har vært representert av advokat til å begynne med.

3. Konklusjon

Saken ligger utenfor klagenemndas kompetanse, og saken avvises, jf. forskriften om klagenemnda § 1.

Utgifter til juridisk bistand dekkes med kr. 24 187,50 inkl. mva. I tillegg dekkes reiseutgifter i forbindelse med fremmøte med totalt kr. 2965,-.

Vedtaket er enstemmig.

***

Oslo, 24. august 2015

Anne Stine Eger Mollestad
Klagenemndas leder